

Előfizetési árak.
 egész évre 8 kor., félévre 4 kor.,
 negyedévre 2 korona.
Egyes szám ára 16 fillér.
 Hirdetések megegyező árak szerint.

A lap megjelenik minden oad-
 törtékn.

Felelős szerkesztő:
BRANKOVICS GYÖRGY.

KÖZÉRDEK

Szerkesztőség: Deák-u. 8.
 bova a lap szellemi részét illető
 közlemények küldendők.
 Keziratok vissza nem adatnak.

Kiadóhivatal: István-utca II.
 bova a lap anyagi részét illető közle-
 menyek és előfizetési penzek küldendők
 Kiadótulajdonos:
FUCHS ANTAL.

PESTMEGYE SZABADELVÜ KÖZÖNSÉGÉNEK HETILAPJA.

Umbertó.

Ujpest, Aug 9-én.

Umbertót az olasz királyt ma temetik el. Egy orgyilkos golyója megölte.

Nekünk magyaroknak ez a megdöbbentő esemény azt a másikat juttatja eszünkbe, mely Magyarországot jó királynéjától fosztotta meg. Nem régen történt és nemzedékről-nemzedékre fog e gyászos emlék szólni; minden nemzet megborzáva gondol az emberi romlottságnak arra a fokára, mely gyilkos tört vagy revolvert ad egyeseknek a kezébe s képessé teszi arra, hogy ártatlan ember életét oltsa ki.

Mert Umbertó is ártatlan volt. Koronás királyja annak az országnak, melyet csodaszépsége miatt a világon mindenütt dicsőítettek; valóságos apja volt népének; mióta az olasz trónt elfoglalta, nem volt egyetlen egy cselekedete sem, a melylyel ártani akart vagy tudott volna alattvalóinak. Jövendő századok történetírói dicsőíteni fogják nevét s ime egy pribék, messze földről, Amerikából haza jön azzal a határozott, gonosz szándékkal, hogy Európa egyik legjobb, legderékabb uralkodóját megöli. Nem kérdezi, hogy reá szolgált-e ilyen halálra, nem kérdezi, hogy szeretete-e népét: a gazság olyan nagy a szívében, hogy megfosztja az esztől, mert nyilvánvaló, hogy csak örült vete-medhetik ilyen cselekedetre.

Olaszország gyászt öltött s Olaszországgal együtt gyászol az egész világ, mert Umbertóban nemcsak a jó uralkodót, hanem a jó és nemes szívű embert is kell gyászolni. A trónon ülőknek a hadi dicsőség, az uralkodói bölcsesség egyik erénye, ám ha ezt, az emberszeretet

erényével is megtetézik, akkor dicsőségük teljessé válik.

Umbertót az egész világ úgy ismerte, mint a legalkotmányosabb királyt. Fia volt annak a dicső Viktor Emánuelnek, a ki Olaszországot egységgé tette, s az európai nagyhatalmak sorába emelte; mint ifjú veres csatákban küzdött országá szabadságáért; mint koronás király népe javát soha szemé elől nem tévesztette el; mint családapa és férj oda állitható örök mintaképül az egyszerű polgárok elé. Hiú pompától ei nem vakitva, népe szeretetében bízva szabadon, kíséret nélkül járt országá egyes városaiban az utcán; megszólította a nép fiát, elhallgatta a gyermekek beszélgetését, gyönyörködött bennök, mert úgy érezte, hogy mind az ő gyermekei.

Most is, közvetlenül meggyilkoltatása előtt, midőn a monzai kerületi tornaversenyen a díjakat kiosztotta s a lelkes tornászok fölkiáltottak:

„Isten tartsa meg felségedet száz esztendeig!“ Azt felelte:

„Én pedig kívánom, hogy a míg élek mindig ilyen hü fiaim legyenek!“

A „polgár király“ hült tetemét fényes, nagy ünnepséggel temetik el a monzai kastély nagyterméből. Elvitték Rómába, a Pantheonba, ott vannak a temetésén a külföldi uralkodók képviselői, zúgnak Szent-Péter templomában, s az olasz föld minden székesegyházának a tornyában a harangok: de mindez a fény és pompa, a meggyilkolt király nagy érdemeinek magasztalása nem némitja el Margit királynénak, a hűséges hitvesnek szívében a kimondhatatlan fájdalmat.

Olaszország elvesztette jó királyát, Margit királyné elvesztette benne min-
denét.

Ha a gyilkost izekre szaggatják is: a Pantheon néma halottja föl nem ébred többé, s a Margit királyné szívéből buzogni fog a férjét sirató fájdalom forrása.

Emberi elvetemültség rémes cselekedete, nekem úgy tetszik, hogy komoly, figyelmeztető szavadat hallok.

„Minden gazságnak ezen a földön a henye, tétlen élet, könnyű szerrel való boldogulás a melegágya. A ki Isten végtelen jóságában és igazságosságában bizik, a ki emberi méltóságának a tudatában napról-napra becsületesen dolgozik; a ki azzal a kevéssel, a mit tisztességes uton szerez, megelégszik: annak a lelke tiszta, az el nem tántorodik!“

Ezt a tanúságot véssé mindenki a szívébe, s a ma napon mondja el Olaszország népével a királyné imáját, amelyet ő, Margit királyné, férje, a szegény Umbertó király emlékezetére írt, s amely így szól:

„A mi szeretett urunknak, Umbertó királynak emlékezetére. A mint ő mindenkihez lelkiismerete szerint kegyelmes volt, légy te is kegyeltes ő hozzá. A mint ő mindig és mindenkinek megbocsátott, bocsásd meg te is az ő emberi gyengeségeit. A miért ő szerette népét és csak hazájának boldogságát tartotta szemé előtt, azért, óh Uram, engedd meglátni az örök világosságot. Mert jó volt, és csak jóságának lett áldozata, nyujtsd neki, óh Uram, a pálmát. A miért ő csak jót tett ezen a világon és nem táplált szívében gyűlöletet és még azoknak is megbocsátott, a kik rosszat tettek neki, a miért egész életét utolsó lehelletéig kötelességének és az ország javának szentelte — a vérért, melyet elontott, az igazságos és jó művekért,

TÁRCZA.

A népvándorlás kora.

Irta: Dr. Borovszky Samu. A „Nagy Képes Világtörténet“ IV. kötete. — Franklin-Révai. 1900. Ára diszkötésben 8 frt.

A népvándorlás korát fedő homály még mindig nincs egészen felderítve. Pedig nagyon fontos ez a kor, fontosabb, mint általában gondolni szokták. Egyenes szál köti a renaissancehoz, mindahhoz, ami becses és hasznos csak volt a XV. század e nagy újjáéledésében. Az ó-kor nagysága ott volt tetőpontján a római császárság koronája alatt; a középkor betetőzése a renaissance, a hit, a tudományok, a művészetek feljülése a pápai tiara körül. Ez a tiara tulajdonképen a római császári koronából készült. Ami átformálta: az egy pár száz esztendő, s ez az egy néhány száz év a népvándorlás kora. Róma régi nagysága elkopott; társadalmi forradalom nem dönthette össze, mert más kormányformát képzelni sem lehetett, mint a császárságot. Megdöntötte hát egy vallásos ébredés. A „nem a földről való“ ország megtörte a csupán a földön valót. A széthulló ország részeire bomlott, s e töredékek külön, önálló életet kezdtek. A népek

megszabadultak Róma egyenlítő erejétől, mely mindent rómaivá tett. Tény az, hogy a Rómától meg nem hódított s hosszabbban el nem foglalt országokra ma kiválóbb szerep vár, mint a meghódítottakra. Mert a meghódítottakba Róma a maga vérért öntötte át, a tespedt, beteg, öreg vért. Azok a nemzetek, amelyek megszabadulhattak tőle, fiatalon, saját ifjú erejükből mese-gyorsan fejlődtek. S ezt a megszabadulást, ezt a kifejlődést a népvándorlás korának köszönhetjük. Ez alatt az idő alatt fejlett ki a nemzetek egyénisége; ez a kor kezdte meg azt a fejlődést, melynek folytában a népek nemzetekké lettek, kivívták nemzeti egyéniségüket. E korban vált lehetővé az, hogy Gallia provinciából valaha Franciaország legyen, Germánia provinciából Németország. De nemesak szétszakadás történt e szerencsés korban. Támadt valami, ami a nemzeteket egymáshoz fűzve; a koronákat a hármas korona. Ettől a hatalomtól azért nincs mit félniök a nemzeteknek. Más az, mint a régi császárság volt. Földi dolgokban nincs hatalma, csak az egyháziakban. Osszegtartani jó, nemzetiségeket el nem nyomhat. Osszekapcsoló ereje van, összeolvasztó nincsen. Sőt meglevő világi hatalmát egyenesen egyensúlyozza egy új császárság: a német-római. Ez a császárság nem oly féltelmes többé, mint a régi, hiszen nemzeti. S a nemzeti szellem szabadsága révén szabadul

fel aztán a tudomány, a művészet s végül a hit is és így születik meg a renaissance és a reformáció; a renaissance, mely minden nemzetnek meghozza a maga művészetét és a reformáció, mely az északi fajoknak meghozza a magokhoz való vallást. Ha a nemzeti egyéniség ki nem fejlődik, akkor ki tudja, meddig marad meg mindenütt a régi római forma? Vajon megvolnának-e ma e nélkül a köcsipkéből épült német domok, az egyszerre klasszikus és modern renaissance-paloták, a Rafael szép szent képei? Az életnek e kifejlődését, sokoldalúságát köszönjük a népvándorlás nemzetfejlesztő áradatának.

Erről a szép és érdekes, mesés és komoly, homályos és fényes korszakról szóló jeles művel ajándékozta meg a magyar közönséget dr. Borovszky Samu, a jónévi történész és kiváló stilisztá, kit a népvándorlás korára vonatkozó régebbi buvárlataiért a magyar tudományos Akadémia is tagjai sorába választott. Most nemesak tudományának, hanem művészi érzékének is jelét adta, mikor e komoly, tudós munkát oly szépen írta meg, hogy olvasása valóban élvezet. A jeles új munka áttekinthetően és eredeti felosztásban adja e kor népeinek történetét, különös súlyt helyezvén a hazánk földjén megfordult nemzetekre, kiváltképpen az itt letelepedett rómaiak, hunnok, avarok, szlávokra. A terjedelmes kötet vé-

melyeket végbe vitt, fogadd, óh Uram, kegyelmesen karodba és add meg neki az örök békességet.

Csempészet és hanyag ellenőrzés.

A fenti cím alatt lapunk múlt számában megjelent közleményre, a községi fogyasztási adóhivatal főnöke, egy terjedelmes nyilatkozatot küldött be hozzánk, amelyet azonban először, a község jól felfogott érdekében, — másodszer pedig azért nem közölhetünk, mert olyan kérdésekben, amelyek egyedül az előjáróság hatáskörébe tartoznak s olyan tények szellőztetések, amelyekért egyedül az előjáróság felelős: a község fizetett alkalmazottaival polemikába nem bocsátkozunk.

A csempészet nagymérvőségét s a községnek ebből eredő megkárosítását nem lehet a rossz pénzügyi viszonyokkal, az ipar és kereskedelem pangásával se megokolni se letagadni.

A hanyag ellenőrzést, s ennek következtében a fogyasztási adójóvedelem esökentését nem lehet a megtörtént büntetésekkel mentegetni, mert itt nem az a kérdés, hogy hányat büntetnek, hanem az, hogy hányat nem büntetnek, s hogy azokat, akiket megbüntetnek, hogyan büntetik meg.

A csempészetnek a lehető legszűkebb korlátok közé való szorítása s a község megkárosításának megakadályozása czéljából állandó rovatot nyitunk lapunkban s felkérünk minden tisztességes adófizető polgárt, hogy a csempészetre vonatkozó adatokat küldje be szerkesztőségünkbe, hogy mi azokat a község előjáróságának rendelkezésére bocsáthassuk.

Tudatában annak, hogy a csempészet és a hanyag ellenőrzés című állandó rovatunkkal csak a község javát mozdítjuk elő, csak a község érdekét szolgáljuk, a következő kérdéseket intézzük a község előjáróságához:

Van-e tudomása a község Előjáróságának arról, hogy a fogyasztási adóhivatali alkalmazottak között van olyan is, aki a *korcsmárosoknak adósa*?

Van-e tudomása a község Előjáróságának arról, hogy a fogyasztási adóhivatali alkalmazottak között van olyan is, aki *ellenőrzés alkalmával, a tényállás felvétele előtt, a korcsmárosoknál jól megvacsorál*?

Van-e tudomása a község Előjáróságának arról, hogy mi történik az *oly felvételek-*

gén világhírű orientalistánk, Goldziher Ignác foglalta össze egy jeles kis esszéban az Iszlám alaptanáit és történetét. A nagybeesü könyv terjedelmre is, az illusztrációk számára is föltululja a Nagy Képes Világtörténet eddig megjelent kötetét. A szövegeképen kívül vagy 100 nagy külön melléklet szaporítja a roppant gazdag illusztráció-tartalmat, s azonfelül tizenkét gyönyörű színes kép melyek a legnevezetesebb mecsetek, biznanci mozaikok, kódexek és miniature-ok legszebbjeit mutatják be hű képen. A képeknél is különösen meg kell említenünk az erős magyar szempontot. Sok magyar tárgy, magyar vonatkozású kép van itt összehalmozva, ami igen nehéz munka lehetett, hisz alig vannak e korból emlékeink, s ami van, nagyon szét van szórva. Itt pedig itt találjuk római és népvándorláskori emlékeinket, a szép esavaros fibulákat, kettőt színes, remek képen; a Lehel kurtját és a pécsi ókeresztény sírkamra falfestményét.

A kötet a „Nagy Képes Világtörténet” IV. kötete. Az egész munka 12 kötetre van tervezve, így a most megjelent kötettel egyharmada már a közönség kezében van. A nagy munkát megrendelhetni a kiadóknál (Révai Testvérek Irod. Intézet Budapest, VIII., Üllői-ut 18.) s bármely hazai könyvkereskedésben, részletfizetésre is. Egy kötet ára diszkrétben 8 frt.

nél, a mikor és a hol nem hitelesített hordóban hozzák a bort?

Van-e tudomása a község Előjáróságának arról, hogy *kviteleknel a hordó tartalmát meg se nézik, a bárczát láttatamba kiszolgáltatták s a hordókban viz vitetik ki bor helyett*?

Van-e tudomása a község Előjáróságának arról, hogy az *éjjeli szolgálatot az egész községben csak egyetlen egy ellenőr végzi*; — hogy a szolgálati beosztást nem az adóhivatal főnöke, hanem más végzi; hogy az egyik ellenőrnek a másik ellenőr területére lépnie nem szabad, hogy a fogyasztási hivatal főnöke a hivatalszobájából ki se lép. Stb! stb!

Ezekre a kérdésekre adjon igaz, őszinte választ az Előjáróság, a községi fogyasztási adóhivatal főnöke s a hírlapi nyilatkozatokat bizza az Előjáróságra, a mely alkalmazottaiért ép oly felelős, mint azért, hogy a község a csempészet és a hanyag, laza ellenőrzés következtében meg ne károsíttassék.

H I R E K.

— **Személyi hírek.** Beniczky Ferenc főispán f. hó 1-én 8 heti üdülésre székhelyéről eltávozott. A főispáni hivatalos ügyek ellátására — távolléte idő tartamára — Fazekas Agoston vm. főjegyző bizatott meg, aki a szintén üdülő alispánt is törvény szerint helyettesíti. — Kemény Kálmán tb. főjegyző és h. főpénztárnok f. hó harmadikán ment négy heti szabadságra, távolléte tartamára az alispáni helyettes Lángos Kálmán árvaszéki ülnököt bizta meg a főpénztárnoki teendővel. — Martinovich László aljegyző f. hó elsőjén kezdte meg négy heti szabadságát. — Serfőző Géza mezőgazdasági előadó, Marschalkó Béla és Szabó Géza aljegyzők, szabadságukról megérkeztek. — Viczián Adám főpénztárnok részére folyó hó elsőjétől újabb három havi szabadság engedélyeztetett.

— **Közigazgatási bizottsági ülés.** F. é. augusztus hó 9-én d. e. 10 órakor a vármegye közigazgatási bizottsága ülést tart.

— **Helyszíni szemle.** Az államvasuti műhelyek kihelyezése tárgyában f. hó 3-án d. e. 10 órakor volt a vasuti és hajózási magyar kir. főfelügyelőség képviselője Kovács János tanácsos elnöklété alatt a közigazgatási bejárás, illetőleg a helyszíni szemle. Ez alkalommal a közmunkatanácsot: Bokor István tanácsos, a székesfővárost: Heufel Adolf középítési igazgató, a m. kir. államvasutakat: Stettina igazgató, a vármegyét s közigazgatási bizottságát Kemény Gusztáv h. főszolgabíró, Ivánka Pál főszolgabíró, dr. Mészöly László jegyző és Cseresy István főmérnök, Ujpest községet: Lindt János bíró, Zsoldos János jegyző, Hoffer Miksa mérnök, Rákospalota községet: Tóth István bíró, Medvezky György jegyző és Wágner Manó képviselte. Jelen voltak még gróf Károlyi Sándor telektulajdonos, az államvasut dunabalparti üzletvezetőségének, a magyar gazdaság egyesületnek s a gyermekmenhely-egyesületnek a kiküldöttei. Wolfner Tivadar országgyűlési képviselő elfoglaltsága miatt nem jelenhetett meg. A kihelyezendő műhelyek telkei, a megállapodás szerint részint Rákospalota, részint a főváros határában és a Palota-Ujpesti vasutvonal mentén, a vasuti uttestnek Ujpest felé eső oldalán, — az Istvántelki gyermekmenhely épületének háta mögött a kórvasut töltéseig húzódnak s 10,400 □ ölet foglalnak el. A tárgyalás folyamán Zsoldos János Ujpest község érdekében kikötötte, hogy a gyáli tó jelenlegi levezető esatornáján át csak a gyáli tónak esapadék útján vagy talajbéli fakadás által természetesen képződött vizei találhatnak továbbra is levezetést s az építendő műhelyek telkén termelt bármennemű használt viz, szennyviz, ürülék s egyéb esatornába való dolog csakis külön esatornán át, illetve Ujpest község határában keresztül csak újabb külön tárgyalás után lesz megengedhető, — kikötötte továbbá, hogy azon esetben, ha Ujpest község bármikor is a műhelyeknek most kijelölt telkére torkoló utcaikat épít vagy létesít, az államvasutak kötelesek legyenek minden ily utca torkolatánál egy a műhelyek telkére vezető közlekedési bejáró kaput nyitni. Ujpest község eme ki-

kötéséhez Pest-Pilis-Solt-Kiskunmegye közönsége és közigazgatási bizottsága a maga részéről is hozzájárult. Ezzel a helyszíni tárgyalás d. u. egy órakor véget ért. — A műhelyek építéséhez már a legközelebb hozzáfognak. Az államvasutak nyugoti pályaházának fűtőházai és sínlerakó helyei rövid idő múlva szintén ki fognak — még pedig kizárólag Ujpest község területére helyeztetni.

— **Az Árpád-ut felülvizsgálata** f. évi augusztus hó 14-én d. e. 10 órakor fog az államépítészeti hivatal s a vármegye közbenjöttével megtartatni. A felülvizsgálathoz az államépítészeti hivatal dr. Acsády Jenő kir. főmérnököt, a vármegyei törvényhatóság pedig Kemény Gusztáv nyug. főszolgabíró s a végleszámlálás ellenőrzéséhez Bakó Béla főszámvevőt küldte ki.

— **Hivatalköltözés.** Az állami anyakönyvvezetői hivatal eddigi József-utcai helyiségéből az új község házába költözött át. A születések, halálozások s eljegyzések bejelentői tehát ne a József-utczába, hanem az István-térre, az új község házába fíradjanak.

— **A váci püspök beiktatása.** — Gróf Csáky Károly, a váci egyházmegye új püspöke, f. hó 5-én foglalta el a püspöki széket. Az új püspök Boltizár felszentelt püspök, Rossival és dr. Chernok esztergomi kanonokok kíséretében reggel félkilenc órakor érkezett székhelyére. A vasuti pályaháznál, mely épp oly fényesen volt díszítve, mint a városi épületek, a díszbe öltözött küldöttségek, testületek és megszámlálhatlan sokaság fogadta az új püspököt. — Innen a Csákyak díszhintóján, a Konstantin-téri diadalkapun át a város főterére ért, hol Zádor dr. polgármester a város, Fazekas főjegyző pedig Pestmegye nevében fogadta. Majd a székesegyházba vonult a püspök, harangok zugása és tarackdurrógások közt. A menetet bandérium nyitotta meg, melyet Vác képviselője, Gajary Géza vezetett. A püspök útjába fehérruhás leánykák mindenütt virágot hirtettek. A székesegyház kapujában fogadta őt a nagyszámu papság s a „Tedeum” hangjai közt vonult be a menet a pompásan díszített dómba. Majd a káptalani nagyprépost, dr. Virter püspök üdvözölte a püspököt, — melyre gróf Csáky szeretettel válaszolt. Ezután kezdetét vette az ünnepi mise s utána az új püspök a néphez szónoklatot intézett. Mise után a főpap palotájába tért, hol a küldöttségeket fogadta. Tisztelgett a káptalan és a papság, a helybeli katonaság, Pest, Nógrád, Hont, Heves, Jász - Nagy - Kun - Szolnok, Csongrád megyék küldöttségei a fő-, illetőleg alispánok vezetése mellett. — Továbbá Kecskemét, Hódmező-Vásárhely, Esztergom, Cegléd, Félegyháza, Ujpest, Csongrád, N.-Kőrös, Kispeszt, Alpár, Verőce, Izsák városok és községek nagyszámu küldöttségei. — Az autonómiai képviselőket báró Andreánszky vezette, — a ki határos szónoklatot mondott. Két órakor a Kuria-szálló nagytermében 400 terítékű gazdag ebéd volt, melyen a püspök is megjelent vendégei körében. A királyról és hazáról mondott remek pohárköszöntőjével frenetikus hatást keltett a hazafias főpap. — Utána Boltizár püspök, Virter nagyprépost, Fazekas főjegyző, Markovics kanonok s még többen szólottak, — valamennyien a nemesszívű főpapot éltetve. Este fáklyásmenet és a dalárda éneke fejezte be az ünnepélyt. Mint halljuk, a püspök e napon nagyobb adományokat osztott szét a szegények között.

— **Egy jegyző jubileuma.** Pászka István, Tura község érdemes jegyzője f. hó 5-én ünnepelte meg huszonöt éves jegyzői jubileumát. Az ünnepély fényét nagyban emelték Wolfner Tivadar országgyűlési képviselő, Benitzky Adám, dr. Homonnay körorvos, Fekete intéző, Zsoldos János jegyző stb. stb., kik Pászka üdvözlétére Turán megjelentek.

— **Ujpesti művészek kitüntetése.** A párisi világiállítás zsürije már befejezte működését. A kiállításban százöt magyar festő művész vett részt s ezek közül 60 részesült kitüntetésben. A kitüntetettek között olvassuk két ujpesti művészek is a nevét, nevezetesen ifj. Bachmann Károlyt, aki a harmadik érmet (la troisième médaille) és Pállya Celestinét, a ki kitüntető elismerést (Mention honorable) kapott.

— **Az ujpesti ipartestület** f. é. augusztus hó 5-én tartott rendkívüli közgyűlést a

ipartestületi hitelszövetkezet megalakítása rendes évi közgyűlés által kimondott alapszabálymódosítások nem tárgyaltak; az azonban nagy lelkesedéssel s csaknem egyhangulag elhatározott, s meg is alakított, a mi első sorban az országos központi hitelszövetkezet képviselője dr. Horváth János zamatatos világos s a hitelszövetkezet előnyeit teljes világitásba helyező előadásának köszönhető. Reméljük, hogy ezuttal a lelkesedés nem lesz szalmatűz s iparosaink rövid idő alatt összehozzák azt a 20.000 korona törzstőkét, a mely szükséges ahhoz, hogy az országos központi hitelszövetkezetnek s az államnak segélyét megnyerjék. E két segélyösszeg együtt 30.000 korona.

— **Kisdédünnepély** — Az újpesti első számú állami ovodában (Kis-Deák-u. 8 sz.) f. évi augusztus hó 9-én d. e. 9 órákor kisdédünnepély fog tartatni, melyre a kisdédék s az ovodák barátai lapunk útján is meghívattak.

— **Jubileumi ünnepély.** A gróf Károlyi Sándorné védnöksége alatt álló „Ujpesti Iparosifjak Köre” f. évi augusztus hó 19-én a Colosseum összes feldiszített termeiben tíz éves fennállásának megünneplésére táncszal, ámorpostával és műkedvelői színelőadással egybekötött nagy jubileumi ünnepélyt rendez. Ez alkalommal Schmiedt Antal, Menesl Juliska, Recsegi Gizella, Bauer Gyula, Hatasi Erzsike, Hora Margit, Bárdos (S.) Fer., Szöllösi Rezső, ifj. Graf J. Ernő, Schmiedt Károly, Lada József, Fekete Kálmán közreműködése mellett „A rendszer áldozatai” című eredeti dráma kerül színre, melynek Bárdos (Schmiedt) Ferencz a szerzője. A jubileumi ünnepély belépti díja: Személyjegy 1 kor., családijegy (1 ur, 2 hölgy) 2 kor. Kezdeté este pont 7 órákor. A tiszta jövedelem a kör könyvtára javára fordították. Felülfizetések köszönettel fogadtatnak és hírlapilag nyugtáztatnak. A legtöbb levelezőlappal bíró és a legtöbbet eladó hölgyek értékes ajándékokban részesülnek.

— **Tűzek.** Csillag Károly építőmesternek a Jókai-utca 16. sz. a. levő lakásán f. hó 6-án éjjel tűz támadt. Az építőmester leánya ugyanis leejtette az égő petróleum-lámpát, amittől azután a szoba butorzata lángot fogott. Szerencsére nagyobb baj nem történt. — F. hó 8-án este 7 és 8 óra között Pollák Armin szobafestőnek gyuladt ki, eddig ismeretlen okokból, a Károlyi-utca 32. szám alatt lévő háza, melynek tetőzetét oly gyorsan emésztették fel a lángok, hogy a házlakói az életüket is alig valának képesek megmenteni s a tűzoltók működése csak a tűznek lokalizására szorítkozhatott, ami nagy fáradsággal sikerült is nekik. Összesen hét lakás égett be s a kár jelentékeny.

— **A templom tolvaja.** Egy szerencsétlen faezér óras a múlt hét végén feltörte a helybeli róm. kath. templom perselyét s ki is ürítette azt fenéig, azután elment mulatni a kocsiműhelybe s a kávéházakba. A nyomozó dedektívek figyelmét azzal vonták magára, hogy esupa krajezárokkal fizetett mindenütt. Persze elesípték s most már tisztában van azzal, hogy a templomba mégis csak jobb imádkozni, mint lopni.

— **Pályázat.** A ráczkevei járásban üresedésbe jött a járási számvivői állás, mely 1600 kor. törzsfizetéssel, 300 kor. lakbérilletményenyl és 300 kor. uti átalánnyal javadalmaztatik. A pályázati kérvények f. é. augusztus hó 15-ig nyújtandók be a vármegye alispáni hivatalában.

— **Halálozás.** Dömötör Gézát a nemzeti nevelés s a gyermek-óvás egyik apostolát kísérték f. hó 4-én öröknyugalomra az újpesti temetőbe. A derék pedagógus, akit élte delén, 44 éves korában ragadott el halál, megérdemelte a nagy részvétet, mely sirjához kísértte s a pálmát és babérszörököt, melyek koporsóját elborították. Ő szerkesztette Magyarország első nevelési szaklapját, a „Kisdédnevelést”, ő sürgette a kisdédóvás államosítását és fejlesztését, ő dolgozta ki nagyrészt a mai kisdédóvásra vonatkozó törvényt s ő volt az országos kisdédóvás képezdének tizenhárom évig az igazgatója, amely idő alatt kétezernél több okleveles óvónót nevelt az országnak. A nemzeti geniusz áldja meg porait.

— **Football-match.** Az újpesti „Haladás” football-club I. csapata vasárnap, 1900. évi augusztus hó 12-én délután 4 órákor tartja első nyilvános mérkőzését a fővárosi Tattersaal-pályán a budapesti „Hunnia” sportifjak

football-clubjának I. csapatával, melyre az érdeklődő közönséget lapunk útján is meghívjuk.

— **Az újpesti „Társaskör”** szombaton, f. hó 4-én a rákospalotai parkvendéglőben sajtókönyvtáralapja javára és a község szegényeinek támogatására táncmulatságot rendezett. Sajnos, az idő nem volt kedvező; az októberbe is beillő hűvös levegő, — a megmegvillanó ég a legszenvedélyesebb tánczosokat is gondolkodóba ejtette, — hogy elmenjenek-e? És bizony kevesen határozták el magukat arra, hogy mégis kimennek. Hanem a kik nem riadtak vissza a dörgő égtől, azok legalább jól mulattak, ámbár a gyengébb idegzetű hölgyek nem egyszer összerendeztek a dörgés, villámlásra. 10 óra felé megeredt az eső is és esett majdnem 4 óráig szakadatlanul, a mi azért volt jó, hogy így legalább senki sem mehetett haza. Különben a hölgyek az eső nélkül is szívesen ott maradtak volna kiváló virradattig, mert táncolni vágyó fiatal ember volt elég. A mi a mulatság anyagi eredményét illeti, bizony az nem mondható valami fényesnek, de hát ezért egyesegyedül Jupiter Joamus viseli a felelősséget. Mellékesen megjegyezzük, hogy a parkvendéglő bérlője, — noha már több ízben volt szó a lapokban a borairól, még mindig olyanitalokkal traktálja vendégeit, a mit ilyen itéletidőben sem iszika szívesen az ember.

— **Szerelmi dráma.** Geisler András újpesti születésű 18 éves gépmunkás már hosszabb idő óta szerelmi viszonyt folytatott Horváth Julia 15 éves zenészleánygyal, a ki az Arpad-ut 11. sz. alatt levő vendéglőben volt alkalmazva. A fiatalok igen szerették egymást s házasságukba csak fiatalságuk gördített akadályt. Geisler ez okból elhatározta, hogy öngyilkossá lesz. Tervébe beleavatta Juliskát is, a ki szintén belement a tervbe. F. hó 7-én este együtt mentek el mulatozni s megfordultak több vendéglőben, kávéházban s hajnali három óra lehetett, a mikor a Benitzky-utczába értek. Geisler itt revolverével kétszer rálőtt kedvesére, a kit a golyók jobb halántékon találtak, majd pedig maga ellen fordította a fegyvert s mellébe két lövést tett, azután a fejébe röpitett egy golyót. Mind a kettő vértől borítva terült el az uttesten, a hol reggel találták meg őket eszméletlen állapotban. Haldokolva kerültek a gróf Károlyi-féle kórházba.

— **Durva ellenőrök.** Az egyiknek Spáring a neve s a közúti vasúti társaság szolgálatában áll, a másik pedig az Imre névre hallgat s a budapest-újpest-rákospalotai villamos vasutat boldogítja azzal, hogy él. Spáring ur f. hó 6-án este 9 óra 10 perczkor a nyugati pályaudvartól induló villamosra felszállt utasok közül egyik szelid természetű, köztisztelőben álló újpesti ügyvédnek esupán azért, mert szívarozván, nem akart a kocsis belsejébe lépni, anélkül, hogy erre provokálva lett volna, a kocsiban levők előtt, indulós hangon, arczába vágta ezt, hogy marha! E váratlan brutális támadás annyira meglepte az utasokat s különösen magát az ügyvédet, hogy amire napernyők-és botok után nyultak, hogy Spáring ur kanászhoz illő viselkedését nyomban s alaposan megtorolják, akkorra már a jeles ur egy másik, haladásban levő villamos kocsiról vigyorgott elégtelen a megtámadott s a támadáson megbotránkozottak felé. A másik kanász szintén vasárnap, a Budapestről Újpest felé d. e. 11 órákor induló kocsin gorombáskodott egyik köztisztelőnek örvendő polgártársunkkal. A kocsis a telepnél állt, amikor polgártársunk hugát segítette fel a kocsira, miközben a kocsis, be sem várva a felszállást, megindult, miáltal a két felszálló oly veszedelmes helyzetbe jutott, hogy a szerencsés véletlennek köszönhető esupán a nagyobb baj elkerülése. Polgártársunk e miatt szót emelt a kocsin levő Imre ellenőr előtt, aki ahelyett, hogy a kocsivezetőt, a ki az indulási jel megadása nélkül indította meg a kocsit, szabálytalan és veszélyt előidézhető eljárásáért megintette volna, nem, még neki állt feljebb s a kapezabetyárok szótárából összeválogatott szavakkal ékesített mondatokból álló leczkétetéssel iparkodott polgártársunkat megfélemlíteni. Polgártársunk azonban nem az az ember, aki valakitől, legyen az bár ellenőr is, megijedjen. Füttyköst emelt, de sajna, az ellenőr ur elejét vette annak, hogy arczán kék foltok hirdessék veszített csatáját. Elszel-

elt nyomtalanul. Mindkét nagy urat ajánl/u a szolgálatadó társaságnak figyelmébe egyrészt, másrészt, ha kanászi állásra kívánnak pályázni, a mire mindenkifelett valók, részünkről a legjobb ajánló bizonyítványra számíthatnak.

— **Arverések.** Augusztus 9-én d. u. egy-negyed 4 órára: Krakovszki Jakab ellen, Újpesten, Kölesey-u. 8; — augusztus 9-én d. u. fél 5 órára: Kádár Sándor ellen, Újpesten, Mária-utca 11; — augusztus 10-én d. e. egy-negyed 12 órára: Wagner Manó s neje ellen, Rákospalotán; — augusztus 10-én d. u. 2 órára: Kornfeld Bernát ellen, Újpesten Baross-utca 35; augusztus 10-én d. u. 4 órára: Horváth Lajos ellen, Újpesten Virág-utca 18; — augusztus 13-án d. e. fél 12 órára: Klein Bernát ellen, Újpesten, Nádor-utca 1; — augusztus 13-án d. u. 2 órára: Schiffer Sándor és Tsa ellen, Újpest, Baross-utca 27; — augusztus 13-án d. u. fél 4 órára: Rozsits Márton ellen, Újpest, Vörösmarthy-u. 3; — augusztus 13-án d. u. egy-negyed 5 órára: Mayer és Moskovicz ellen, Újpest Arpad-ut 55; — augusztus 13-án d. u. 5 órára: Andrásy Miklós s neje ellen, Újpest Gyár-utca 91; — augusztus 13-én d. e. fél 12 órára: Horváth András s neje ellen, Újpest Szép-utca 24; — augusztus 14-én d. u. 5 órára: Schiffer Sándor ellen, Újpest Baross-utca 27; augusztus 16-án d. e. egy-negyed 12 órára: Vostyénak Mihály s neje ellen, Rákospalotán Beniczky-u. 9; augusztus 16-án d. e. fél 12 órára: Mauksch Ernő s neje ellen, Újpest Baross-utca 28; — augusztus 16-án d. u. 2 órára: Kanovics Zoltán s neje ellen, Újpesten Baross-utca 18; — augusztus 16-ján d. u. egy-negyed 4 órára: Janku Ferencz ellen, Újpest Gyár-utca 47; — augusztus 16-án d. u. fél 5 órára: Várad Ignác ellen, Újpest Bocskai-utca 27; — augusztus 16-án d. u. 6 órára: Töklincz János ellen, Rákospalotán Rákosi-ut 38; — augusztus 17-én d. e. 11 órára: Jsnovszky János ellen Újpesten Battyányi-utca 6; — augusztus 17-én d. e. fél 12 órára: Schiffer Sándor s neje ellen Újpesten Baross-u. 22; — augusztus 17-én d. u. 3 órára: Tóth Kálmán és neje ellen, Rákospalotán Eötvös-u. 4-6; — augusztus 17-én d. u. egy-negyed 4 órára: Hentschl József ellen, Újpesten Nyár-utca 17; — augusztus 17-én d. u. egy-negyed 5 órára: Mayer és Moskovicz ellen, Újpesten Arpad-ut 55; — augusztus 17-én d. u. 5 órára: Stern Lipót ellen, Újpesten Kossuth-u. 52; — augusztus 18-án d. e. három-negyed 12 órára: Nyulas János és Tsa ellen Főthon; — augusztus 18-án d. u. 3 órára: Farkas István ellen, Újpest Váci-út 25; — augusztus 18-án d. u. fél 5 órára: Follát Jakab ellen, Újpesten, Gyár-utca 43; — augusztus 18-án d. u. három-negyed 6 órára: N. Maluz Mihály s tsa ellen, Rákospalota Vasut-utca 44; — augusztus 18-án d. u. fél 7 órára: Wagner Jánosné ellen Újpesten Lőrincz-utca 33; — augusztus 21-én d. e. fél 12 órára: Mühlrad Henrik ellen, Újpesten Arpad-ut 15; — augusztus 21-én d. u. 2 órára: Varga Vincze ellen, Újpesten Gyár-utca 65; — augusztus 21-én d. u. fél 3 órára: Goldstein Zsigmond ellen, Rákospalotán; — augusztus 21-én d. u. 4 órára: Mühlrad Henrik és Hinterreiter Antal ellen, Újpesten Hajnal-utca 1. sz. a. kezdve és folytatva Téli-utca 12; — augusztus 21-én d. u. fél 6 órára: Varga György ellen, Megyeren; — augusztus 22-én d. u. fél 2 órára: Neumayer Ferencz ellen, Újpesten Téli-utca 35; augusztus 22. d. u. fél 3 órára Zaklikovits András ellen, Újpesten Nádor-utca 6; — augusztus 22-én d. u. fél 4 órára: Vostyénak Mihály és Balog Illés ellen, Rákospalota Beniczky-utca 9. sz. a. kezdve és folytatva Arpad-ut 32; — augusztus 27-én d. u. órára: Tóth Kálmán ellen, Rákospalotán Eötvös-utca 4-6.

A kántor szürke ruhája.

— Karczolat. —

A két hét előtt uralkodó hőség következtében valaki, valamelyik temetés alkalomával szögletkőnek nézte az újpesti róm. kath. kántor szürke ruháját s beleütközött.

Hogy testének melyik részét sértette meg, azt nem tudom, de hogy a sebzett hely nagyon fájhatott neki, azt onnan sejttem, mert panaszt irt s panaszát közzé tette az „Ujpesti Hírlap”-ban.

A panaszra, a megtámadott kántor-tanító

egy nyilttéri közleményvel válaszolt, a névtelen támadónak, a melyből egy-két erősebb kifejezés sem hiányzott.

Ez a nyilttéri közlemény annyira kihozta sodrából, az „Ujpesti Hírlap” ama bizonyos olvasóját, hogy „A kántor ur haragszik” cím alatt ráduplázott a kántor szürke ruhájára s nemesak tapintatlansággal, figyelmetlenséggel vádolta a szürke ruhás kántort, hanem szemére lobbantja még azt is, hogy funkcióiért megfizetik, (szolgálja meg tehát fekete ruhában a fizetését.) sőt még arra is figyelmezteti, hogy „Okos ember hasonló nyilvános panaszra elpudeálja magát!”

Dória Károly azonban nem hajlandó magát elpudeálni, s lapunk szerkesztőségét a következő sorok közlésére kérte fel:

„Ugy látszik, nem én, hanem az „Anonymus” haragszik azért, mert eljárásért gyáva sviháknak elneveztem. Hja, az egyszerű molnár is csak akkor haragudott, mikor azt mondták neki hogy — lisztlopó. Különbösen is, akinek nem az inge, ne vegye magára; mert nem illik valakit az újságban megtámadni, mikor van felettes hatóság, mely — ha lett volna ok — a kellő utasítást úgyis megadta volna. Anonymus, Isten önnel! Ujpest, 1900. augusztus hó 6-án. Dória Károly.”

Püff neki! Fogadjunk egy élő boxerba, hogy az „Ujpesti Hírlap” olvasója harmadszor is rádupláz a kántor szürke ruhájára, pedig kár a puskaporért, mert az újpesti kántortanító *hiányzó* nincs kötelezve arra, hogy a fekete ruhában jelenjék meg, de

nem is lehet arra kötelezve, mert sem a fizetése sem a stólája nincs olyan bőkezűen megállapítva, hogy minden hónapban fekete ruhát csináltasson magának, már pedig ezt el nem kerülhetné, mert annak a kántortanítónak van olyan napja, hogy 4—5 temetésre kell mennie, tehát naponként 4-szer 5-ször ellepi az utcák pora s elveri az eső. Továbbá

az a kántortanító nem tartozik a gyászoló családhoz, már pedig csak ennek a tagjai vannak kötelezve a fekete ruha viselésére. Végre pedig

a kántornál nem az a fő, hogy milyen ruhában jelenik meg, hanem az, hogy miként végzi a kötelességét s jól tud-e énekelni.

Dória Károly 15 év óta kántora az újpesti római katolikus egyháznak, s e hosszú idő alatt se felettes hatósága, se a közönség részéről nem merült fel panasz ellene s így kár és veszedelmes is az ő szürke ruhájából bárkinek is *kabintérdést* csinálni, mert ha így folytatjuk, akad a hírlapok olvasói között majd olyan is, aki azt követeli, hogy a kántor, díszmagyarban, kalpagosan és kardosan énekelje el kedves halottjának a „Circum dederut”-ot!

S P O R T.

Az „Ujpesti Kerékpáros Egylet” f. évi szeptember hó 9-én d. u. *egyleti zárt országúti versenyt rendez* Kiindulási pont a megyeri esárdánál levő 11-es kilométer kő. Kezdeté d. u. 2 $\frac{1}{2}$ óra.

I. 50 kilométeres főnyeremény.

1-ső díszített nagy ezüst, 2-ik nagy ezüst, 3-ik kis ezüst érem.

II. 20 kilométeres verseny.

1-ső nagy ezüst, 2-ik kis ezüst, 3-ik bronz érem.

III. Lassu verseny.

1-ső nagy ezüst, 2-ik kis ezüst érem.

Nevezési tét az I-ső és II-ik versenyre 2—2 korona, a III-ik versenyre 1 korona. A főversenyre nevezők a II-ik 20 kilométeresre nem nevezhetnek.

Nevezéseket csak Voditska Jenő főkapitány fogad el és pedig minden vasárnap d. u. 2—3-ig az egyleti helyiségben (Wachsler kávéház) és minden csütörtökön este 8—9-ig a Pótz-féle vendéglőben.

Nevezési zárlat f. hó 30-ika este 9 óra Pótz vendéglő.

A verseny befejezése után Ujpesten a Lorberebeck-féle vendéglőben (Károly-u. 28.) társas vacsora lesz, a hol az újpest-műncheni utról fölolvasás fog tartatni.

Egyben értesíti az egyesület a tagokat, hogy f. hó 15-én d. u. 3 órakor az egyleti helyiségben (Wachsler-féle kávéház) rendkívüli közgyűlés lesz, a melyen való szíves

megjelenésre a tagok ez uton is felkérteknek

Budapesti nyári löversenyek. Ismét megelevenül néhány hétre a városiigeti versenypálya. A nyári meeting 10 verseny-napja vonzani fogja a budapesti sportszomjas közönséget, mert a versenyek érdekességéről gondoskodott a lovaregylet igazgatósága. A meeting legkimagaslóbb száma a Szent István-díj, amelynek 80.000 koronás díjért telivéreink száma java fog kiállani. A valószínű nyertőt nagyon nehéz megjélni, mert habár *Kartal* a Derby másodikja és *Semper idem* a J. Reeves istálló kitünő telivére papirosforma szerint eminens esély-llyel indulnak is, mégis tapasztalás szerint a Szent István-díj szokott az a verseny lenni, ahol a papirosforma rendszerint nem érvényesül. Lehet, hogy a nyári nagy meleg és a lovak formáinak tavasztól nyárig való megváltozása ennek az oka. Miután pedig sem *Kartal* sem *Semper idem* tavasz óta nem futottak nem tudni, hogy nem-e állt be — talán hátrányukra — a forma és képesség tekintetében változás.

A versenyek a következő napokon tartatnak meg:

Augusztus 12., 14., 15., 17., 19., 20., 22., 23., 25. és 26-án

A meeting folyamán a következő érdekesebb versenyek lesznek:

Augusztus 14-én nyári kísérleti verseny 1100 m. 2 és 3 éveseknek.

Aug. 17. kettős ivadékverseny.

„ 19. Szent István-díj.

„ 26. Erzsébet királyné-díj.

Azonkívül budapesti-díj, igazgatósági-díj, több állam-díj fogják a versenyek érdekességét növelni.

2888. végr. sz. 1900.

Árverési hirdetmény.

Alulirt kiküldött bír. végrehajtó ezennel közhírré teszi, hogy az újpesti kir. járásbírósnak 1900. évi V. 1927/3. sz. végzése folytán **Dr. Boros Mór** ügyvéd által képviselt **Perl Adolf** felperes részére **baró Pletzger Rudolf és neje** alperesek ellen 1753 kor. 96 fill. követelés s jár. erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás folytán alperesektől lefoglalt és 12692 koronára becsült ingóságokra az újpesti kir. járásbíró-ság V. fenti sz. végzésével a további eljárás elrendeltetvén, — annak az alap és felülfoglaltatók követelése erejéig is, a mennyiben azok kielégítési jogot nyertek volna, Megyeren, alperesek lakásán leendő megtartása határidőül 1900. évi **augusztus hó 18. napján délelőtt 11 órája** kitűzetik, a mikor a bíróság lefoglalt butorok s egyéb ingóságok a legtöbbet ígérőnek készpénzfizetés mellett, szükség esetén beesáron alul is el fognak adatni.

Felhívatnak mindazok, kik az elárverezendő ingóságok vételárából a végrehajtató követelését megelőző kielégítéshez jogot tartanak, a mennyiben részükre a foglalás korábban eszközöltetett volna és ez a végrehajtási jegyzőkönyvből ki nem tűnik, — hogy elsőbbségi bejelentéseiket az árverés megkezdéseig alulirt kiküldöttnél írásban beadni, vagy pedig szóval bejelenteni el ne mulasszák.

Kelt Ujpesten, 1900. évi július hó 30. napján.

Polgár

kir. bírósági végrehajtó.

563. végrh. sz. 1900.

Árverési hirdetmény.

Alulirt kiküldött bír. végrehajtó ezennel közhírré teszi, hogy az újpesti kir. járásbírósnak 1900. é. V. 2879/1. sz. végzése folytán **Dr. Boros Mór** ügyvéd által képviselt **Ehrenwald Vilmos** felperes részére **Hajós Zsigmond és neje** alperes ellen 3378 kor. követelés s jár. erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás folytán alperesektől lefoglalt és 929 koronára becsült ingóságokra az újpesti kir. járásbíró-ság V. fenti sz. végzésével a további eljárás elrendeltetvén, — annak az alap és felülfoglaltatók követelése erejéig is, amennyiben azok kielégítési jogot nyertek volna **Ujpesten. Dugonits-u. 11. sz. házában** leendő megtartása határidőül 1900. évi **augusztus hó 17. napján**

délután 2 órája kitűzetik, a mikor a bíróság lefoglalt butorok s egyéb ingóságok a legtöbbet ígérőnek készpénzfizetés mellett, szükség esetén beesáron alul is el fognak adatni.

Felhívatnak mindazok, kik az elárverezendő ingóságok vételárából a végrehajtató követelését megelőző kielégítéshez jogot tartanak, a mennyiben részükre a foglalás korábban eszközöltetett volna és ez a végrehajtási jegyzőkönyvből ki nem tűnik, hogy elsőbbségi jelentéseiket az árverés megkezdéseig alulirt kiküldöttnél írásban beadni, vagy pedig szóval bejelenteni el ne mulasszák.

Kelt Ujpesten, 1900. évi július hó 27-ik napján.

Kiss Gyula

kir. bírósági végrehajtó.

Dr. Kálmán Ödön ügyvéd

irodáját f. é. augusztus hó 1-én

Arpád-ut 4 szám alá (Lindt udvar)

helyezte át.

Szépirásu joghallgató

állandó foglalkozást kap azonnal az újpesti anyakönyvvezetőségénél.

Kezdetleges fizetés 2 korona 40 fillér.

Előnyben részesül, a ki már anyakönyvi hivatalban dolgozott.

Jelentkezhetni naponként d. e. 12 és d. u. 6 óráig.

Dr. Boros Mór

ügyvédi irodáját

Arpád-ut 2. sz. a. (Schreiber-ház)

helyezte át.

Hová menjünk delután?

Hová mehetne az ember, ha nem a

Korona vendéglőbe?

Nincs ennél jobb és kellemesebb hely most sem belül, sem kívül a községben.

A Korona vendéglő a Palota-Ujpesti állomás közvetlen közelében, a villasorban

teljesen pormentes helyen van, a hol delutánonként

Rácz Józsi

bajai kitünő bandája játszik.

Feldmann József bérlő nemesak izletes jó ételekkel, kitünő borral és felséges sörrel szolgál vendégeinek, — hanem arra is nagy gondot fordít, hogy a kiszolgálás **gyors és figyelmes** legyen! 19

Oda menjünk szórakozni!

Ki Ujpesten

házat, telket, villát venni vagy eladni, ki olcsón építeni akar, forduljon bizalommal

Wittmann Miksához

Arpád-ut 24.

Butorozott szoba

külön bejárattal kiadó. Bővebbet Tavaszu. 20., esetleg a kiadóhivatalban.